GÖÇTÜ KERVAN KALDIK DAĞLAR BAŞINDA

AYTAÇ ÖREN

"İşte gidiyorum çeşmi siyahım
Önümüzde dağlar sıralansa da
Sermayem derdimdir servetim ahım
Karardıkça bahtım karalansa da"

Âşık Mahzuni Şerif

Söz düştü yeryüzüne sessiz sessiz, dağıldı; onlara, yüzlere, binlere ayrı ayrı. Dil oldu, kalem dile değdi ve söz bir de yazıya düştü. Yazı bir kalıp oldu, içine söz doldu, taştı, insanı sarstı. Tarih sözün dar bir kaydı olarak kaldı. İnsan yolculuğuna, sözü saklaya saklaya devam etti.

Söz, rüzgârın uğultusunda insanın kulaklarına eğildi. Yağmur oldu saçlarından yüzüne süzüldü. Kar oldu göze beyaz bir perde çekti. Yer ve gök oldu. Semaya karanlık oldu. Sonra karanlıkta ışık ve yıldız yıldız parlar oldu.

Pınar Yayınları, Hamza Eymen Özkaya, Aytaç Ören ve Cevat Özkaya (26 Haziran 2026)

Ama insan döndü, yüzünü ekşitti, ölçtü ve biçti. Bir karar verdi ve sözü kafese koydu. Kim ki o kafesin kilidini kırmaya çalıştı, işte o bizden oldu. Kim ki sözün peşine düştü o da bizden oldu. Kim ki yazıdan sözü kurtarmaya çalıştı o da bizden oldu. Kim ki sözün hikâyesine kulak kabarttı o da. Söz dostlarından oldu. Bize katıldı, biz oldu.

İşte Cevat Özkaya hep o sözün peşinde yeryüzü halifelerinden oldu. O, görünen görünmeyen, duyulan duyulmayan, dokunulan dokunulmayan sözün dostlarından oldu. Bildi, doğmanın Hazreti Âdem'le başladığını ve kıyamete uzandığını. Bildi, ölmenin bir göz açma ve kapatma olduğunu. O, bilenlerdendi.

Bir mekân, bir zaman gerektir insana. Olsun bu yer İstanbul, olsun tarih de İstanbul. Ama İstanbul bu. Biri gelir biri gider. Kimini içine alır kimini de hep dışında tutar. Yürek ortaklığı zordur. Ama Cevat ağabey bu zoru bu şehirde yakaladı.

İstanbul bir insana ne ifade eder? Atalarının bıraktıkları izlere şuursuzca sarılıp bırakmayanlara değildir bu soru. Herkesin sürüklendiği yere akmayan biri cevaplamalı. Öyle ki şehrin sözle beraberliğini ifade etsin. İstanbul, sözün kardeşidir desin o babayiğit ve sözü yüklensin. Hem söz hem de söz.

Konsun şehrin tam kalbine. Cağaloğlu ve Babıali. Şehrin hafızasına girsin. Havasını solusun. Kitaplar gelsin, sayfalar açılsın. Dergiler dökül-

AKV merkezi, Cevat Özkaya, Aytaç Ören ve Aşkın Özcan (15 Mayıs 2026)

sün konuşmalara. Beyaz Saray'a girsin insanlar. Tartışsınlar karanlığa karşı kelimelerin arkasındaki o söz gücüyle...

İşte bu sokaklarda, bu kitapevlerinde gezen biriydi Cevat ağabey. Şehrin hafızasına kulağını dayadı ve sözden duyduklarını sohbetlere adadı. Ve İstanbul içine, derinliklerine aldı onu. Babıali'de yayıncı olmayı sırtladı. İstanbul, yaşanılanın ötesine geçti. Şimdi konuş dedi.

Söz, şehrin üzerinde eser. Düşüncelere değer, onları alır sürükler ve şehrin tenha sokaklarına, gecekondu mahallelerine, gece gündüz bakışlarında sahiciliği arayanlara dokunur. İnsanı, insan olmayı isteyeni, boğazdan sur içine taşır. Binlerce yıllarını şimdiye bir çiçek gibi açar, kokusuyla şehri yaşayanları mest eder. Doğu ve Batı birleşir. Pınar'dan akar kelimeler kitaplara, şehrin susuz insanlarına. Şimdi oku dedi.

İstanbul umrana açılır, mirası ağırdır, geleni arayışa iter, arayanı ve yılmayanı boş çevirmez. Fikirler, tarih kokan binalar gibi her an bir köşeden önünüze düşüverir. Katman katman medeniyetlerin sızıntıları arasında yolunu sürdüren umrana yönelir. Umran, medeniyetin alt yapısı ve özüdür. Ah Cevat ağabey. Sizin gibi *Umran*'a can suyu taşıyan insanların gölgesi düşer İstanbul sokaklarına. O gölgeler sokak sokak dolaşır. Hazırdır içini dökmeye. Şimdi gör dedi.

Söz türkülere de düştü. Türkülerde söz köz oldu, yürekleri dağladı. Kim ki türkülere açtı gönlü şehrin derinliklerine karıştı. İstanbul, bin millet, bin türkü. Türküler de umrandan akar. Can veren, can alır. İşte Cevat ağabey, o da bir türkü severdi. O yüzden İstanbul'a binalar, yollar ve kalabalıklar üzerinden bakmadı. Geçti bunları. Türküler üzerinden sözü okudu. Şimdi dinle dedi.

Edebiyat ve sanat zevki derindir bazı insanların. Onlar, taşın hafızasına girer, seslerin ardındaki hikâyenin peşine düşer ve insanların yüzlerinde biriken zamanı görür. Bir çeşmede geçmişin zarafetini, eski bir sokakta kaybolan hayatların bıraktıklarını, bir insanın suskunluğunda anlatılmamış sözleri görür, duyar ve hisseder. İşte sözün sahibi olacak insanlar bunlardır, değil mi Cevat ağabey? Şimdi iyi düşün dedi.

Söz, dolaştı ve size geldi Cevat ağabey. Siz bir Cuma dostuydunuz, Cuma'nın can dostlarından. Birisi konuşmaya başladığında onun bıyık altından hafif gülümsemesini görürdünüz. Ama istifini bozmaz sonuna kadar dinlerdi. Mizah mizah dökülürdü sözleri "söz"e sarılı. Anlattıklarını "hikâye" başlığında toplardı. "Bu da bir başka hikâye!" ...

"Bağladım canımı zülfün teline
Sen beni bıraktın elin diline
Güldün Mahzuni'nin garip haline
Mervan'ın elinden parelense de"

Âşık Mahzuni Şerif

...

İnanıyoruz ki şu söz ona da nasip oldu: "Sonra gelecekler arasında beni doğrulukla ve hayırla (güzel bir şekilde) anılanlardan eyle"...